BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 23 december 1975

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het E.E.G.-Verdrag (IV/26.940/a — United Reprocessors GmbH)

(Slechts de teksten in de Duitse, de Engelse en de Franse taal zijn authentiek)

(76/248/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van 6 februari 1962 [1], en met name op de artikelen 6 en 8,

Gezien de op 11 oktober 1971 ingediende en op 28 september 1973 aangevulde aanmelding, die conform artikel 4, lid 1, van Verordening nr. 17 is verricht door de vennootschap Kernbrennstoff-Wiederaufarbeitungsgesellschaft mbH (KEWA) te Frankfurt-am-Main (Duitsland) betreffende een overeenkomst tussen de vennootschap British Nuclear Fuels Ltd (BNFL) te Warrington (Verenigd Koninkrijk), het Franse Commissariat à l'énergie atomique en haarzelf, strekkende tot oprichting van de vennootschap United Reprocessors GmbH (URG), gesloten op 12 oktober 1971 en gewijzigd op 31 juli 1973,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de aanmelding in toepassing van artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 83 van 16 juli 1974,

Gezien het advies van het Adviescomité voor Mededingingsregelingen en machtsposities, overeenkomstig artikel 10 van Verordening nr. 17 op 27 februari 1975,

I

1. Overwegende dat het essentiële gedeelte van de overeenkomst het volgende is :

De partners stichten met gelijke aandelen een gemeenschappelijke dochtermaatschappij, United Reprocessors GmbH genaamd, welke voornamelijk ten doel heeft het aanbieden van diensten voor het opwerken van de bestraalde elementen met splijtstof in de vorm van oxyde en de organisatie van de levering van de daarmee samenhangende vervoerdiensten (de opwerking van bestraalde kernsplijtstoffen beoogt de terugwinning van de splijtbare materialen, uranium 235 en plutonium, die daarin nog aanwezig zijn en die opnieuw kunnen worden benut voor de vervaardiging van kernsplijtstoffen) ; zij zal ook bijkomende diensten kunnen aanbieden, zoals de omzetting van teruggewonnen produkten (bij voorbeeld uranylnitraat naar uraniumhexafluoride) ; zij kan bij eenparige overeenstemming van haar raad als koper van het teruggewonnen uranium en plutonium optreden ; haar werkterrein zal vanaf 1975 de wereld omspannen. De dochtermaatschappij zal tegen 1980, in samenwerking met de groepen die investeringen in nieuwe opwerkingsbedrijven in Europa zouden overwegen, onderzoeken of het wenselijk is het ondernemingsdoel uit te breiden tot de exploitatie en de eigendom van opwerkingsbedrijven.

De partners verbinden zich op het gebied van de opwerking van splijtstoffen in de vorm van oxyde alleen op te treden door tussenkomst van de gemeenschappelijke dochtervennootschap. De aandeelhouders van de KEWA zullen trachten hun opwerkingsbedrijf in Karlsruhe, na uitvoering van de lopende overeenkomsten, niet meer te gebruiken voor de opwerking van splijtstoffen in de vorm van oxyde.

De KEWA ziet af van iedere investering in een fabriek voor de opwerking van elementen met splijtstof in de vorm van oxyde, alvorens de Engelse en Franse installaties (Windscale en La Hague) volledig zijn benut ; zij geniet als wederprestatie een optie voor het bouwen van een fabriek met een capaciteit van ongeveer 1 500 ton per jaar die op die datum in werking kan treden. De BNFL en het CEA doen elk afstand van het recht hun opwerkingscapaciteiten voor splijtstoffen in de vorm van oxyde op te voeren tot boven de 800 ton per jaar, behalve met toestemming van de andere partijen. De partijen zullen gemeenschappelijk hun standpunt bepalen wanneer de behoefte aan extra investeringen zich doet gevoelen.

Tot op de datum waarop de Engelse en Franse installaties volledig zullen zijn benut verdelen deze de op te werken splijtstof voor gelijke delen, behoudens indien zij anders bepalen, terwijl de splijtstof, afkomstig van bepaalde met name genoemde centrales, vooraf aan La Hague wordt toegewezen. De Engelse en de Franse installaties verkrijgen de garantie, dat zij het eerste jaar na de inbedrijfstelling van de Duitse fabriek voor ten minste 80 % van hun capaciteit kunnen werken en daarna voor 90 %.

Een uit vertegenwoordigers van de partijen samengestelde Raad zal de beginselen van het commerciële beleid van de dochtermaatschappij en de verdeling van de splijtstoffen over de installaties van partijen vaststellen. De gemeenschappelijke dochtervennootschap zal worden gefinancierd uit een commissieloon dat door de raad wordt vastgesteld en dat voldoende is om haar uitgaven te dekken.

[1] PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

De partners zullen afspraken maken voor de uitwisseling van hun technische know-how en de verlening van licenties op het gebied van de opwerking van oxydesplijtstoffen.

De overeenkomst staat open voor de deelneming van andere Europese partijen die aanzienlijk belang hebben bij de opwerking, in beginsel tot ten hoogste 1/4 van het kapitaal van de gemeenschappelijke dochtermaatschappij. Bovendien zal deze laatste trachten ieder lichaam dat in Europa voor de KEWA in een opwerkingsbedrijf wil investeren aan zich te binden.

Na 31 december 1986 kan elk der partijen zich uit de overeenkomst terugtrekken, mits een opzeggingstermijn van één jaar in acht wordt genomen. De dochtermaatschappij wordt voor onbepaalde duur opgericht.

2. Overwegende dat van de situatie en de ontwikkeling van de markt voor de opwerking van splijtstoffen in de vorm van oxyde het volgende beeld kan worden gegeven :

a) De betrokken markt bestrijkt alle Europese landen met markteconomie, gezien de huidige stand van de technologie zowel op het gebied van de opwerking als van het vervoer en de opslag van bestraalde splijtstoffen en van de afvalstoffen ; het toekomstige opwerkingsaanbod en de desbetreffende vraag van de andere Europese landen zijn namelijk niet bekend ; voorts verzetten politieke hindernissen (plutonium kan voor militaire doeleinden worden gebruikt) zich naar alle waarschijnlijkheid tegen het vrije verkeer van bestraalde splijtstoffen tussen landen van het Oostblok en het Westen ; de Verenigde Staten verbieden thans bij voorbeeld de opwerking van hun splijtstoffen buiten hun grenzen.

b) Het aanbod voor de opwerking van oxydesplijtstoffen in Europa is afkomstig van installaties, volledig of grotendeels gefinancierd door de overheid, die bovendien alle research- en ontwikkelingskosten heeft gedragen ; de staten beschouwen de opwerking over het algemeen als een kritische schakel van het splijtstofcircuit en willen, alleen of in vereniging met andere staten, verzekerd zijn voor het beschikken over een voldoende opwerkingscapaciteit.

Deze bestaande of geprojecteerde installaties zijn :

— een capaciteit van ca. 800 t/jaar te Windscale in Engeland waarvan de inbedrijfstelling in 1982 is voorzien ;

— een capaciteit van 800 t/jaar te La Hague in Frankrijk, met geleidelijke inbedrijfstelling van 1976 tot 1978 ;

— een installatie van 40 t/jaar te Karlsruhe, geëxploiteerd door de GWK (Gesellschaft zur Wiederaufarbeitung von Kernbrennstoffen) met dezelfde aandeelhouders als de KEWA. De overeenkomst bepaalt dat deze installatie niet meer zal worden gebruikt voor de opwerking van splijtstoffen in de vorm van oxyde voor lichtwaterreactoren na de inbedrijfstelling van La Hague ;

— een installatie van ongeveer 70 t/jaar te Mol (België) toebehorende aan de vennootschap Eurochemic (Europese Maatschappij voor de chemische bewerking van bestraalde reactorbrandstof), opgericht door de 13 Europese landen ; de werkzaamheden van deze installatie zijn echter eind juni 1974 bij besluit van haar raad van beheer gestaakt. De vervanging van deze installatie door een eenheid van 300 t/jaar, waarvan de eerste sectie van 150 t/jaar in 1981 in bedrijf zou kunnen worden gesteld, is thans in studie ;

— een proefinstallatie van circa 25 t/jaar (Eurex I) in Italië, deze installatie is echter tot ten minste 1977 geprogrammeerd voor de ontwikkeling van nieuwe procédés. Een project, Eurex II, op industriële schaal is thans in studie, zonder dat vooralsnog een datum hiervoor wordt aangegeven.

c) De vraag naar de opwerking van uraniumoxydesplijtstoffen in Europa is afhankelijk van het geïnstalleerde vermogen van de kerncentrales met lichtwaterreactoren (kokend water of drukwater) en eventueel van de eerste centrales met kweekreactoren, die een mengsel van uranium- en plutoniumoxyde gebruiken. Er moet worden gerekend op een termijn van drie tot vier jaar tussen de inbedrijfstelling van een centrale en de datum waarop de eerste splijtstoffen moeten worden opgewerkt.

d) Bij de uitwerking van de volgende tabel, die de prognoses inzake het aanbod van en de vraag naar opwerking van oxydesplijtstoffen in de meeste Europese landen aangeeft, is het, gezien de daaraán inherente onzekerheidsmarges, niet mogelijk geweest één enkele raming te geven ; derhalve zijn in beide gevallen een „hoge" en een „lage" variant gegeven. Ten aanzien van het aanbod resulteert de lage variant uit de hypothese van het afzien van het project van Eurochemic, alsmede uit een gemiddelde vertraging van twee jaar in de inbedrijfstelling van de thans geprojecteerde opwerkingscapaciteiten, die geenszins kan worden uitgesloten met het oog op de talrijke technische onbekenden van de sector. Ten aanzien van de vraag is de hoge variant gebaseerd op de eind 1974 bekende programma's voor de bouw van kerncentrales ; bij de lage variant wordt rekening gehouden met een gemiddelde vertraging van een jaar bij de verwezenlijking van dit programma, die zowel kan resulteren uit economische factoren als uit moeilijkheden bij de keuze van de vestigingsplaatsen en het overkomen van de milieuproblemen.

Uit de tabel blijkt, dat de opwerkingsvraag in snel tempo groeit waardoor tegen 1984 de in de URG-overeenkomst voorziene Duitse installatie van grote capaciteit in bedrijf zou moeten worden gesteld.

Benaderende vooruitzichten van capaciteiten en behoeften betreffende de opwerking van splijtstoffen in de vorm van oxyde in Europa

(ton/jaar)

Capaciteit (1)	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Duitsland	40	—	—	—	—	—	—	—	—	500	1 000	1 500
Frankrijk	—	150	400	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Verenigd Koninkrijk	—	—	—	—	—	—	—	400	800	800	800	800
Italië	—	—	—	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Eurochemic	—	—	—	—	—	—	150	300	300	300	300	300
Totaal H	40	150	400	825	825	825	975	1 525	1 925	2 425	2 925	3 425
L	40	40	40	150	400	825	825	825	825	1 225	1 625	2 125
VRAAG TOTAAL EUROPA												
Totaal H	135	175	260	420	615	885	1 235	1 730	2 345	2 965	3 605	4 400
L	135	135	175	260	420	615	885	1 235	1 730	2 345	2 965	3 600
België	5					30					130	
Denemarken	—					—					20	
Duitsland	55					230					890	
Frankrijk	5					100					780	
Ierland	—					—					15	
Italië	10					30					310	
Luxemburg	—					—					30	
Nederland	—					10					35	
Verenigd Koninkrijk	—					170					240	
GEMEENSCHAP	75	90	135	275	440	570	775	1 100	1 520	1 970	2 450	2 955
Spanje	19					93					370	
Zweden	12					140					336	
Zwitserland	28					52					197	
Andere landen (2)	—					33					250	

(1) Veronderstelde toepassing van de URG-overeenkomst.

(2) Finland, Griekenland, Noorwegen, Oostenrijk, Portugal, Turkije.

e) Het hierboven gegeven overzicht van de situatie en de kwantitatieve ontwikkeling van de markt moet worden aangevuld door een beschrijving van de specifieke kenmerken van de sector :

— De industrie voor de opwerking van oxydesplijtstoffen bevindt zich nog in de aanloopfase : de vraag die tot ca. 1985, met eenzelfde nauwkeurigheid kan worden geraamd als het aantal te bouwen kerncentrales die uraniumoxyde gebruiken zal in Europa van ongeveer 135 ton in 1975, oplopen tot ongeveer 800 ton in 1980 en tot 3 300 ton in 1985, waarbij de onzekerheidsmarge rechtstreeks afhankelijk is van de verwezenlijking van de programma's voor de bouw van kerncentrales ; het aanbod wordt gekenmerkt door de overgang van de experimentele fase (installaties van betrekkelijk geringe capaciteit ; ombouw van oude installaties) naar de industriële fase (bouw van eenheden met een grote capaciteit, geconcipieerd met het oog op de opwerking van oxydesplijtstoffen).

— Bovendien wordt de opwerkingsindustrie gekenmerkt door de omvang van de noodzakelijke investeringen (de bouwkosten van een fabriek van 1 500 ton/jaar worden geraamd op circa 400 miljoen rekeneenheden tegen de prijzen van 1975), de grote degressiviteit van de kostprijs in functie van de grootte van de eenheden (d.w.z. het schaalvergrotingseffect : de kostprijs bij volledige benutting per kg opgewerkte splijtstof in een fabriek van 1 500 ton/jaar zal ver beneden de helft van die van een fabriek van 300 ton/jaar liggen, hoofdzakelijk omdat de vervijfvoudiging van de capaciteit de kosten van de investeringen niet eens verdubbelt), en door de overheersende invloed van de vaste kosten op de kostprijs (naar raming bestaat de totale kostprijs van de opwerking voor tweederde uit afschrijving en financiële lasten, terwijl de rest voor de helft wordt verdeeld tussen vaste exploitatiekosten en variabele kosten ; de vaste kosten belopen derhalve circa 80 % van de kostprijs bij volledige benutting). Gezien de twee laatstgenoemde factoren zouden de toekomstige opwerkers alleen de bouw van

eenheden van een capaciteit van circa 1 500 ton/jaar in overweging moeten nemen (eventueel verdeeld in twee onafhankelijke produktie-installaties om redenen van bedrijfsveiligheid) die vanaf hun inbedrijfstelling verzekerd zullen zijn van een benuttingsgraad van ten minste 50 %.

— Op de opwerkingsmarkt, die voor de volgende jaren naar raming binnen de genoemde grenzen zal liggen, zal onder deze voorwaarden tot ongeveer 1984 alleen de bouw van één enkele eenheid van 1 500 ton/jaar mogelijk zijn, naast de twee bestaande of voorziene eenheden van 800 ton/jaar. Alleen na deze datum zal op de opwerkingsmarkt, die zich in een stijgend tempo zal blijven ontwikkelen, plaats zijn voor de bouw van een eenheid van 1 500 ton/jaar elke twee jaar.

— Naar de mening van de regeringen van de meeste Europese landen is het, hoewel het aandeel van de opwerkingsfase in de kosten van de splijtstofkringloop niet meer dan 7 % bedraagt (hetgeen de invloed daarvan op de prijs per kWh beperkt tot minder dan 3 %), noodzakelijk deze technologie te beheersen, zowel op ecologische gronden — bestraalde splijtstoffen en afvallen zijn sterk radioactieve produkten, waarvan de opwerking en de opslag dient te geschieden onder absolute veiligheidsvoorwaarden — als om redenen van energiebeleid ; de terugvoer van de teruggewonnen produkten draagt bij tot een aanzienlijke vermindering van de vraag naar natuurlijk uranium (10 % in 1985 en later nog meer). Om deze redenen hebben zij alleen of te zamen aanzienlijke uitgaven voor research en ontwikkeling op dit gebied goedgekeurd.

— De centrale of plaatselijke overheden controleren in de meeste gevallen de elektriciteitsproducenten, die de enige klanten zijn van de opwerkingsfabrieken, waardoor de tendens tot de bouw van installaties ter voorziening in de nationale behoeften en tot afscherming van de markten, aanzienlijk kan worden versterkt.

De elektriciteitsmaatschappijen hebben echter tot nu toe door de belangrijke economische rol welke zij vervullen — de elektriciteitsvoorziening van een geheel nationaal grondgebied of een aanzienlijk deel daarvan berust bij hen — hun zelfstandigheid van beheer ten opzichte van de overheid kunnen handhaven of zelfs feitelijk versterken ; in ieder geval staat het vast dat deze maatschappijen, met hun grote commerciële en studiediensten, een zeer krachtige onderhandelingspositie innemen waarmee de opwerkingsbedrijven rekening dienen te houden.

II

Overwegende dat artikel 85, lid 1, van het Verdrag bepaalt dat onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt en verboden alle overeenkomsten tussen ondernemingen welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden en ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

Overwegende dat de tussen de BNFL, de CEA en de KEWA gesloten overeenkomst aan deze voorwaarden voldoet ; dat namelijk :

1. De overeenkomst heeft in hoofdzaak ten doel de investeringen van de partners te coördineren, op het gebied van de opwerking van splijtstoffen in de vorm van oxyde, waarbij elk hunner afziet van investeringen buiten het in de overeenkomst voor de eerste jaren voorziene en vervolgens gemeenschappelijk vastgestelde programma. De overeenkomst bepaalt namelijk, dat de KEWA in een eerste fase afziet van de inbedrijfstelling van een nieuwe installatie voor de volledige benutting van Windscale en La Hague (1981 of 1982) en dat de BNFL en de CEA hun opwerkingscapaciteiten niet zullen uitbreiden tot meer dan 800 ton/jaar zonder toestemming van de andere partners. Vervolgens wordt na de opzet van de installatie van de KEWA elke nieuwe investering voor eenparige overeenstemming aan de partners voorgelegd.

2. De overeenkomst heeft eveneens ten doel, de verkoopprijzen voor de diensten voor de opwerking van oxydesplijtstoffen vast te stellen, door te voorzien in de centralisering in een gemeenschappelijke dochteronderneming, de URG, van het aanbod van deze diensten en de gemeenschappelijke bepaling door de partners van het handelsbeleid, dat door deze dochteronderneming zal moeten worden gevolgd.

3. Tenslotte heeft de overeenkomst ten doel, de op te werken splijtstof te verdelen over de installaties van de partners, in eerste instantie voor gelijke delen — onder bepaalde voorbehouden — tussen de Franse en Engelse partners tot op de datum van volledige benutting van hun installaties, waarbij deze twee partners vervolgens de verzekering verkrijgen dat de benuttingsgraad van hun installaties niet zal dalen tot minder dan 80 %, later tot 90 %, ten gevolge van de inbedrijfstelling van de Duitse fabriek.

4. De overeenkomst kan, door te bepalen dat de partners afspraken zullen maken voor de uitwisseling van hun technische know-how en de verlening van licenties, de mededeling beperken voor zover de dwingende verplichtingen, die uit deze afspraken zouden kunnen voortvloeien, de handelingsvrijheid van de partners zouden inperken op het gebied van hun onderzoek en ontwikkeling in een sector, waar de technologische geavanceerdheid een beslissend marktvoordeel verleent, en de mededinging op researchniveau derhalve een rol van eerste betekenis speelt.

5. Meer algemenerwijze heeft de overeenkomst een nadelige invloed op de mededinging tussen de partners, die zich elk verbinden alleen op te treden op het gebied van de opwerking van oxydesplijtstoffen via het gemeenschappelijke dochterbedrijf.

6. De overeenkomst strekt, door te bepalen dat de gemeenschappelijke dochteronderneming zal pogen elk lichaam dat investeringen zou willen doen in een opwerkingsfabriek in Europa, alvorens de KEWA een aanvang maakt met de bouw van haar fabriek van 1 500 ton/jaar, aan zich te verbinden, tot het doen deelnemen van alle potentiële opwerkingsbedrijven van de gemeenschappelijke markt aan de coördinatie van de investeringen, de gemeenschappelijke verkoop van de dienst en de verdeling van de opwerkingsactiviteiten.

7. De overeenkomst wordt gesloten tussen drie partners die in drie verschillende Lid-Staten fabrieken hebben of zullen hebben en voorziet o.a. in een verdeling van de op te werken splijtstoffen over deze fabrieken ; zij heeft derhalve een rechtstreeks nadelige invloed op de handel in opwerkingsdiensten tussen de Lid-Staten.

III

Overwegende dat krachtens artikel 85, lid 3, de bepalingen van artikel 85, lid 1, buiten toepassing kunnen worden verklaard voor elke overeenkomst die bijdraagt tot verbetering van de produktie of van de verdeling der produkten of tot bevordering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen :

a) beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn ;
b) de mogelijkheid te geven, voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten de mededinging uit te schakelen ;

Overwegende dat de overeenkomst tussen de BNFL, de CEA en de KEWA aan deze voorwaarden voldoet ; dat namelijk :

1. De overeenkomst bijdraagt tot verbetering van de produktie en van de verdeling van de opwerkingsdiensten en tot bevordering van de technische en economische vooruitgang :

a) De overeenkomst voorkomt, door de organisatie van een gecoördineerde ontwikkeling van de investeringen, de schepping van economisch niet gerechtvaardigde capaciteiten en stelt de partners in staat om bij de bouw van opwerkingsfabrieken van grote capaciteit het uit marktoogpunt optimale ogenblik af te wachten, hetgeen tot een sterke vermindering van de kostprijs leidt ten gevolge van het schaalvergrotingseffect, dat in deze sector bijzonder geprononceerd is ; bovendien zullen bij deze projecten de nieuwste technische gegevens kunnen worden verwerkt.

   De coördinatie van de investeringen oefent eveneens een beslissende invloed uit op de opwerkingskostprijs door de bestaande en toekomstige installaties te verzekeren van een grotere benuttingsgraad en de invloed van de vaste kosten in dezelfde mate te verminderen, die het hoofdgedeelte van de opwerkingskostprijs vormen.

b) De centralisering van het aanbod van opwerkingsdiensten van de drie partners in het kader van hun dochteronderneming en de soepelheid, die de gecentraliseerde exploitatie van de drie installaties met zich meebrengt, dragen verder bij tot een verbetering van de aan de gebruikers geboden dienst door een vergroting van de veiligheid en een waarborg van de regelmatigheid van de diensten voor opwerking van bestraalde splijtstoffen. Deze waarborg is belangrijk, omdat het om een onvermijdelijk, sterk radioactief produkt gaat, waarvan de opwerkingstermijn afhankelijk is van technische factoren ; daar o.a. de opslaginstallaties (bassins) die een integrerend deel uitmaken van de centrales, slechts een beperkte capaciteit hebben, zou het in het geval van het ontbreken van opwerkingsdiensten hetzij noodzakelijk zijn de centrales stil te zetten of over te gaan tot het bouwen van extra bassins, hetgeen een zeer kostbare aangelegenheid zou zijn. Bovendien zal het door de URG geboden dienstengamma gediversifieerder zijn en zou elke klant kunnen profiteren van alle, door de drie partners bij de opwerking van de verschillende typen van oxydesplijtstoffen verkregen ervaring.

c) Door researchinspanningen te verzamelen, zal de overeenkomst een zo snel mogelijke vooruitgang verzekeren in een nieuwe tak van technologie, die nog op talrijke punten nadere uitwerking vereist (opwerking van nieuwe typen splijtstoffen, vervoer, opslag van afval), en tevens bijdragen tot een vermindering van de exploitatiekosten en een verbetering van de geboden dienst.

d) De optimale dimensionering van de eenheden en van hun benuttingsgraad, verkregen door de coördinatie van de investeringen en de centralisering van het aanbod en de vaststelling van benuttingsplannen, zal het — althans op middellange termijn — mogelijk maken de opwerkingsindustrie in Europa rendabel te maken. Aldus zullen de voorwaarden worden geschapen die de partners in staat zullen stellen hun activiteiten in deze sector voortaan te ontwikkelen op gezonde economische bases.

2. Ten gevolge van de overeenkomst komt aan de gebruikers een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen toe :

Doordat de overeenkomst een gunstig effect uitoefent op de ontwikkeling van de kostprijs en de regelmatigheid van de opwerkingsdiensten waarborgt, biedt zij het perspectief van een geleidelijke afneming, op een zekere termijn, van de van de gebruikers, d.w.z. van de elektriciteitsproducenten, verlangde prijzen. De Commissie zal er, door de passende voorwaarden en verplichtingen die zij zal opleggen en door de controle die zij zal uitoefenen, op toezien dat deze deelneming van de gebruikers, in de uit de overeenkomst voortvloeiende voordelen door geen gedraging van de contractpartners in gevaar wordt gebracht. Anderzijds zullen de elektriciteitsproducenten van hun economische gewicht gebruik maken om in dezelfde zin te handelen.

3. Door de overeenkomst worden geen mededingingsbeperkingen opgelegd die niet onmisbaar zijn voor de verwezenlijking van de hierboven uiteengezette nuttige effecten :

a) De coördinatie van de investeringen is, gezien de specifieke kenmerken van de opwerkingssector en de waarschijnlijke marktontwikkeling, onmisbaar om de vaststelling van het peil van de te verwezenlijken capaciteiten uitsluitend aan de hand van economische en commerciële overwegingen mogelijk te maken.

Zonder een overeenstemming over de coördinatie van de investeringen is er in feite alle aanleiding toe om te vrezen dat bepaalde staten zonder nog langer te wachten afzonderlijk beslissingen nemen tot financiering uit begrotingsmiddelen van hetzij te kleine hetzij uit marktoogpunt premature installaties, waardoor het aan alle installaties van de gemeenschappelijke markt onmogelijk wordt gemaakt snel voldoende benuttingsgraden te realiseren. Dit zou zeker schadelijk zijn voor de Gemeenschap, daar de opwerkingssector gestructureerd zou zijn op basis van de nationale behoeften.

De drie bij de overeenkomst betrokken regeringen hebben zich overigens achter de sluiting daarvan gesteld, ten einde te voorkomen dat tussen hen een anti-economische mededinging op kosten van de collectiviteit wordt geleverd. Dit geldt met name voor de Duitse Regering, die de tot nog toe met haar bijstand verrichte research geïndustrialiseerd wil zien en de bouw van een nationale installatie van industriële omvang zou bevorderen. De overeenkomst beantwoordt geheel aan haar streven, zonder haar nieuwe financieringsverplichtingen op te leggen, om Duitse particuliere ondernemingen behulpzaam te zijn bij het verkrijgen van toegang tot de technologie en vervolgens bij hun intrede op de opwerkingsmarkt onder optimale economische en industriële voorwaarden.

Dientengevolge dient het onmisbare karakter van de coördinatie van de investeringen te worden aanvaard voor een duur waardoor elk der in de overeenkomst voorziene installaties een economische bevredigende benuttingsgraad wordt gewaarborgd, alvorens een nieuwe installatie in bedrijf wordt gesteld.

De Commissie behoudt zich voor, de ontwikkeling van de benuttingsgraden van de fabrieken der contractpartijen na de opzet van de Duitse fabriek te volgen, ten einde te voorkomen dat deze overeenkomst wordt voortgezet na het ogenblik waarop deze doelstelling zal zijn bereikt, rekening houdend met de dan op de opwerkingsmarkt bestaande voorwaarden.

b) De vaststelling door een gemeenschappelijke dochteronderneming van de verkoopprijzen voor de opgewerkte splijtstoffen en de verdeling door deze dochteronderneming van de op te werken hoeveelheden vormen een noodzakelijke aanvulling op de coördinatie van de investeringen tussen de drie partners waarvan elk voor de exploitatie van zijn installatie verzekerd moet zijn van een voldoende benuttingsgraad, die hem gegarandeerd wordt door de beide andere partners. Het aanbod moet derhalve worden gecentraliseerd, opdat de URG het benuttingsplan kan vaststellen aan de hand van de beschikbare capaciteiten. Dit impliceert noodzakelijkerwijze een eenheidsprijs voor de gebruikers, ongeacht door welke opwerkingsfabriek wordt geleverd.

c) De uitwisseling tussen de partners van hun wetenschappelijke en technische know-how vormt eveneens een noodzakelijk verlengstuk van de coördinatie van de investeringen en de verdeling van de hoeveelheden, aangezien iedere eenheid in staat moet zijn bestraalde splijtstoffen, uit welke bron dan ook, op te werken en de KEWA erop moet kunnen rekenen dat zij te zijner tijd kan beschikken over de voor de bouw van een installatie noodzakelijke technologie.

d) De clausule waarbij elke partner wordt verplicht op het gebied van de opwerking van oxydesplijtstoffen alleen op te treden via het gemeenschappelijk dochterbedrijf, is, op grond van de gegeven omstandigheden, een noodzakelijk gevolg van hun deelneming in de oprichting van deze dochteronderneming en is onmisbaar om de goede werking daarvan te verzekeren.

e) De clausule, waarbij URG wordt verplicht te trachten elk organisme dat voor de KEWA investeringen zou willen doen in een opwerkingsfabriek in Europa aan zich te verbinden, stemt overeen met de doelstelling van de overeenkomst die immers beoogt door middel van de coördinatie van de investeringen het tijdschema voor de bouw en inbedrijfstelling van uit marktoogpunt optimale capaciteiten vast te kunnen stellen.

4. De overeenkomst geeft de partners niet de mogelijkheid om de mededinging voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten uit te schakelen, gezien de specifieke gegevens van dit geval en met name wegens de bijzondere kenmerken van de markt, de te verwachten marktontwikkeling en de beperking van de geldigheidsduur van de verleende goedkeuring.

Weliswaar zal de URG gedurende een overgangsperiode, waaraan echter een limiet is gesteld, op de gemeenschappelijke markt alleen met drie opwerkingseenheden van geringe capaciteit (Karlsruhe, Mol, Eurex I) concurreren (twee daarvan zijn overigens stilgelegd of bestemd voor de opwerking van andere kernsplijtstoffen dan splijtstoffen in de vorm van oxyde) ; eventueel zal zij met ingang van 1978 gaan concurreren met de nieuwe eenheid van Eurochemic, van bescheiden omvang, en nog later met de installatie Eurex II.

Overigens kan gezien de bovenomschreven marktvoorwaarden worden aangenomen dat van andere Europese fabrieken dan de in de URG gegroepeerde of van niet-Europese fabrieken gedurende de eerste volgende jaren geen zeer effectieve mededinging valt te verwachten.

De schepping op een bepaalde termijn van een daadwerkelijke mededinging wordt echter zowel nagestreefd door de overeenkomst als vereist door de Commissie vanaf het ogenblik waarop objectieve voorwaarden, n.l. voldoende benuttingsgraden aanwezig zullen zijn, waarbij bovendien nog een grensdatum wordt vastgesteld. De betrokkenen zijn er dus zeker van, dat zij op de voorziene termijn tot concurrenten zullen worden, hetgeen hen reeds thans verplicht tot een met dit perspectief rekeninghoudend gedrag, te meer waar de afnemers, d.w.z. de elektriciteitsproducenten, economisch gezien voldoende gewicht in de schaal leggen om in dezelfde, met hun belangen overeenstemmende zin te handelen.

Dientengevolge geeft de overeenkomst de partners niet de mogelijkheid de mededinging uit te schakelen in de zin van artikel 85, lid 3.

IV

1. Overwegende dat de beschikking krachtens artikel 6, lid 1, van Verordening nr. 17 van kracht kan worden op 12 oktober 1971, de datum van ondertekening van de overeenkomst, die op 11 oktober 1971 was aangemeld;

2. Overwegende dat, krachtens artikel 8 van Verordening nr. 17, de beschikking voor een bepaalde termijn wordt gegeven en de Commissie haar beschikking kan intrekken of wijzigen, indien de feitelijke omstandigheden op een voor de beschikking wezenlijk punt zijn gewijzigd;

Overwegende dat voor de overeenkomst alleen goedkeuring kan worden verleend voor de overgangsperiode die strikt noodzakelijk is voor de overgang van de opwerkingssector naar voorwaarden van daadwerkelijke mededinging; dat deze overgangsperiode wordt beëindigd wanneer een economisch voldoende benuttingsgraad van de drie in de overeenkomst voorziene installaties zal zijn verzekerd; dat de Commissie van oordeel is dat een gemiddelde benuttingsgraad van 75 % van de totale capaciteit van de drie fabrieken zonder te letten op de verdeling van de activiteiten die de drie partners op dat ogenblik dienstig zullen achten, aan deze voorwaarde voldoet; dat dientengevolge moet worden bepaald dat de goedkeuring automatisch vervalt wanneer deze benuttingsgraad van 75 % gedurende twee achtereenvolgende jaren is bereikt; dat het bovendien, en ongeacht de toekomstige ontwikkeling van de markt, wenselijk is een maximumgeldigheidsduur van de overeenkomst vast te stellen; dat een geldigheidsduur van 15 jaar na de inwerkingtreding van de overeenkomst voor de partijen toereikend is om hun gemeenschappelijke pogingen voort te zetten ter bereiking van de nagestreefde resultaten;

3. Overwegende dat de beschikking krachtens artikel 8 van Verordening nr. 17 kan worden verbonden aan voorwaarden en verplichtingen en dat de Commissie haar beschikking kan wijzigen of intrekken of de betrokkenen bepaalde handelingen verbieden indien deze misbruik maken van in de beschikking vervatte ontheffing van de voorschriften van artikel 85, lid 1, van het E.E.G.-Verdrag;

Overwegende dat de beschikking alleen betrekking heeft op de overeenkomst zoals deze daadwerkelijk op dit ogenblik wordt toegepast; dat de goedkeuring derhalve niet geldt voor de rechtstreekse of indirecte uitbreiding van het huidige werkterrein van de URG — d.w.z. het aanbieden van de diensten voor de opwerking van oxydesplijtstoffen — tot andere activiteiten, ongeacht of deze in de overeenkomst zijn voorzien (vervoer, andere operaties van de splijtstofkringloop, de handel in teruggewonnen produkten, exploitatie of eigendom van fabrieken) of niet (b.v. opwerking van andere dan oxydesplijtstoffen), of voor de vaststelling van een gemeenschappelijk standpunt op investeringsgebied buiten de drie in de overeenkomst omschreven installaties, of de uitbreiding van de overeenkomst tot andere partners;

Overwegende voorts dat de Commissie, gezien de positie die de URG gedurende de goedkeuringstermijn van de overeenkomst op de Europese opwerkingsmarkt zal innemen, meent te moeten toezien op de door de URG gebezigde prijzen en voorwaarden; dat de partners dientengevolge moeten worden verplicht tot mededeling aan de Commissie van de toegepaste prijzen en voorwaarden, de overeenkomsten die op het gebied van de opwerking worden gesloten af waardoor het huidige werkterrein van de URG wordt uitgebreid, de beginselen van het door haar Raad vastgestelde handelsbeleid alsmede jaarlijks van de balansen en de winst- en verliesrekeningen van de URG; dat de Commissie op deze wijze met name de ontwikkeling van de benuttingsgraad van de installaties zal kunnen volgen, zich ervan zal kunnen vergewissen dat de URG de verbruikers een billijk aandeel in de uit de overeenkomst voortvloeiende voordelen doet toekomen en meer over het algemeen de bepalingen van de mededingingsregels van het E.E.G.-Verdrag in acht neemt; dat er hier eveneens op moet worden gewezen dat de URG onderworpen blijft aan de bepalingen van Hoofdstuk VI van Titel 2 van het E.G.A.-Verdrag, en met name van artikel 75 ten aanzien van de opwerkingsoperaties en artikel 52 ten aanzien van de transacties betreffende grondstoffen en bijzondere splijtstoffen;

Overwegende dat de Commissie door de partijen op de hoogte moet worden gesteld van de gemaakte afspraken op het gebied van de uitwisseling van know-how en de verlening van licenties, omdat deze tot mededingingsbeperkingen kunnen leiden;

4 Overwegende dat in de opmerkingen, die de Commissie door belanghebbende derden zijn kenbaar gemaakt naar aanleiding van de bekendmaking overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17, in hoofdzaak haar aandacht werd gevestigd op de noodzaak het onmisbare karakter van alle de betrokken ondernemingen opgelegde mededingingsbeperkingen aan te tonen en de partners bij de overeenkomst bij wijze van voorzorg voorwaarden en verplichtingen op te leggen waardoor zij het handelsbeleid van de URG daadwerkelijk kan controleren en de gebruikers een billijk aandeel in de uit de overeenkomst voortvloeiende voordelen kan verzekeren ; dat deze opmerkingen naar behoren door de Commissie in overweging zijn genomen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

Artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap wordt krachtens artikel 85, lid 3, buiten toepassing verklaard voor de overeenkomst tussen de vennootschappen British Nuclear Fuels Ltd, het Franse Commissariat à l'énergie atomique en de vennootschap Kernbrennstoff-Wiederaufarbeitungsgesellschaft mbH strekkende tot oprichting van de vennootschap United Reprocessors GmbH, gesloten op 12 oktober 1971 en gewijzigd op 31 juli 1973.

Artikel 2

Deze beschikking wordt verbonden aan de volgende verplichtingen en voorwaarden :

— de beschikking bestrijkt alleen de overeenkomst, zoals die thans daadwerkelijk wordt toegepast ; de deelnemers stellen de Commissie in voorkomend geval in kennis van hun voornemen over te gaan tot rechtstreekse of indirecte uitbreiding van het huidige toepassingsgebied van de overeenkomst — d.w.z. het aanbieden van hun diensten voor de opwerking van oxydesplijtstoffen — tot andere, al dan niet daarin voorziene activiteiten, of een gemeenschappelijk standpunt op investeringsgebied vast te stellen buiten de drie in de overeenkomst omschreven installaties, of het aantal partners bij de overeenkomst te vergroten ;

— de partners delen aan de Commissie de standaardvoorwaarden en de prijspolitiek mee (met inbegrip van de hoeveelheids- en andere kortingen) waarop de contracten van de URG gebaseerd zijn alsmede elke aanzienlijke verandering daarvan, de door haar Raad voor het handelsbeleid vastgestelde beginselen, alsmede jaarlijks de balansen en winst- en verliesrekeningen van de URG ;

— de partners geven bovendien aan de Commissie kennis, zodra het is ondertekend, van het bestaan van elk contract dat op het gebied van de opwerking wordt afgesloten of waardoor het huidige werkterrein van de URG kan worden uitgebreid (ten minste moeten de naam van de andere contracterende partij, de draagwijdte van het contract en de betrokken hoeveelheden aangegeven worden) en op verzoek van de Commissie verstrekken zij haar een kopie van dit contract of uittreksels daarvan ; zij bespreken met de Commissie op door haar bepaalde tijden de voorwaarden van de door de URG afgesloten contracten ;

— de partners stellen de Commissie in kennis van de tussen hen gemaakte afspraken op het gebied van de uitwisseling van de resultaten van hun onderzoek, van hun informatie en hun technologische ervaring, en van de verlening van licenties, en brengen om de twee jaar verslag uit over de werking van deze afspraken.

Artikel 3

Deze beschikking wordt van kracht op 12 oktober 1971 ; zij is geldig totdat de drie in de overeenkomst omschreven opwerkingsinstallaties gedurende twee achtereenvolgende jaren in bedrijf zijn geweest met een gemiddelde benuttingsgraad van 75 % of meer van hun totale capaciteit, en uiterlijk tot 31 december 1986.

Zij is gericht tot de vennootschap British Nuclear Fuels Ltd te Warrington (Verenigd Koninkrijk), tot het Commissariat à l'énergie atomique te Parijs (Frankrijk) en tot de vennootschap Kernbrennstoff-Wiederaufarbeitungsgesellschaft mbH te Frankfurt-am-Main (Duitsland).

Gedaan te Brussel, 23 december 1975.

Voor de Commissie

A. BORSCHETTE

Lid van de Commissie